

Brussel, 27 januari 2000

CIRCULAIRE D1 2000/1 AAN DE KREDIETINSTELLINGEN

REGLEMENT OP HET EIGEN VERMOGEN VAN DE KREDIETINSTELLINGEN

Liquiditeitslijnen verstrekt in het kader van effectiseringstransacties
Kredietlijnen

Mevrouw,
Mijnheer,

1. Introductie

De afgelopen jaren hebben Belgische kredietinstellingen een activiteit ontwikkeld in zgn. 'asset backed commercial paper'-programma's ('ABCP'). Bij dit soort effectiseringstransacties worden eigen activa van de bank en/of activa van derden overgenomen door een daartoe opgericht vehikel (zgn. 'conduit') dat zich financiert door de uitgifte van korte termijn papier (zoals commercial paper) waarvan de terugbetaling gebeurt met de opbrengst van voormelde activa of door nieuwe uitgiften. Net als bij de meer traditionele effectiseringsstructuren kan de betrokkenheid van kredietinstellingen bij ABCP-verrichtingen diverse vormen aannemen : cedent van de activa, investeerder, sponsor/adviseur, garantieverstrekker, liquiditeitverstrekker, enz.

In haar jaarverslag 1995-96, blz. 49 e.v., heeft de Commissie voor het Bank- en Financieuzen aangegeven hoe kredietinstellingen effectiseringstransacties moeten verwerken voor de toepassing van de solvabiliteitsreglementering. De beleidslijnen van de Commissie inzake effectiseringsverrichtingen zijn mutatis mutandis van toepassing op ABCP-transacties.

2. Liquiditeitslijnen verstrekt in het kader van ABCP-programma's

- 2.1. Kenmerkend voor ABCP-structuren is de financiering door korte termijnpapier ¹, aangevuld met één of meerdere liquiditeitslijnen die het vehikel moeten toelaten de nodige herfinanciering te bekomen op de vervaldag van het papier. Met het verstrekken van een dergelijke lijn verbindt de kredietgever er zich in beginsel toe activa van het vehikel (terug) over te nemen of zelf rechtstreeks een financiering aan het vehikel te verstrekken, wanneer het zich tijdelijk niet kan herfinancieren in de markt ².

¹ Soms gebeurt de financiering ook door 'medium term notes'.

² Wegens zgn. verstoring van de CP-markt ('market disruption'). Veelal beogen zij ook tijdelijke mismatches te overbruggen in de intrestvervaldagenstructuur van de activa en passiva van het vehikel.

Aan de Commissie is gevraagd hoe een dergelijke verbintenis moet worden gekwalificeerd voor de berekening van de solvabiliteitsverplichtingen van de liquiditeitsverstreckende instelling.

2.2. Onderscheid tussen twee soorten liquiditeitslijnen

Bij de analyse van bedoelde liquiditeitslijnen moet een onderscheid worden gemaakt tussen deze die moeten worden gekwalificeerd als 'kredietlijn' en deze te kwalificeren als 'verplichtingen met een kredietvervangend karakter'.

Opdat liquiditeitslijnen als '*kredietlijnen*' kunnen worden gekwalificeerd, en niet als verplichtingen met een kredietvervangend karakter, moet aan volgende voorwaarden voldaan zijn :

- de lijn mag niet worden aangewend ter financiering van activa die op het ogenblik dat beroep gedaan wordt op de lijn probleemrisico's inhouden met een oninbaar of dubieus karakter, of met onzeker verloop, in de zin van art. 35, § 2, van het koninklijk besluit van 23 september 1992 op de jaarrekening van de kredietinstellingen³;
- de lijn wordt automatisch opgeschort of vervalt automatisch bij in gebreke blijven van het vehikel, aanvraag tot gerechtelijk akkoord, faillissement, gedwongen vereffening van het vehikel ;
- de terugbetaling van de lijn mag in beginsel niet achtergesteld zijn ;
- indien de lijn verstrekt wordt door de cedent⁴, dient deze beperkt te zijn tot max. 50 % van de financiering⁵.

Liquiditeitslijnen die niet voldoen aan de voormelde voorwaarden zijn te beschouwen als '*verplichtingen met een kredietvervangend karakter*'⁶. Een onvoorwaardelijke verbintenis tot financiering moet in beginsel in die zin worden gekwalificeerd, gezien zij ook kan worden aangewend ter financiering van activa met probleemrisico's. Indien de cedent een liquiditeitslijn verstrekt die de 50 %-limiet overschrijdt, moet de lijn in haar totaliteit als een verplichting met kredietvervangend karakter worden gekwalificeerd.

2.3. Solvabiliteitsvereisten

De solvabiliteitsvereisten voor kredietlijnen en verplichtingen met een kredietvervangend karakter zijn bepaald in art. 16 van het reglement op het eigen vermogen van de kredietinstellingen . Omdat de Commissie heeft vastgesteld dat deze bepalingen niet steeds correct worden toegepast, worden zij hierna duidelijkheidshalve in herinnering gebracht.

³ Daartoe voorzien bepaalde liquiditeitslijnen in een zgn. 'asset quality test'.

⁴ Met 'cedent' wordt hier de instelling bedoeld die door haar zelf gegeneerde activa (bv. zelf toegestane kredieten) overdraagt aan het vehikel. Activa specifiek in de markt opgenomen met het oog op het opzetten van ABCP-programma's en onmiddellijk ingebracht in het vehikel, vallen hier niet onder.

⁵ Als overgangsregeling geldt voor verrichtingen die dateren van vóór 1 december 1999 de 50 %-limiet pas vanaf de eerstvolgende vervalddag van de liquiditeitslijn.

⁶ Zijnde verplichtingen waardoor de instelling de verbintenis van een derde moet nakomen of een vervangende geldsom moet betalen, indien deze derde zijn verplichtingen niet nakomt. Zie art. 16, § 1, 5°, b), van het eigen-vermogensreglement.

Het onbenut gedeelte van de *verplichtingen wegens betekende kredietlijnen* met een oorspronkelijke looptijd van meer dan 1 jaar of met een onbepaalde looptijd, wordt in beginsel voor 50 % opgenomen in het gewogen risicovolume van de kredietgever, onverminderd de mogelijkheid van een lagere weging ingevolge het statuut van de tegenpartij. Moeten evenwel niet in het gewogen risicovolume worden opgenomen (zijnde 0 % wegingsfactor), het onbenut gedeelte van de hiervoor bedoelde kredietlijnen die op elk ogenblik, onvoorwaardelijk en zonder opzegtermijn kunnen worden beëindigd, evenals het onbenut gedeelte van kredietlijnen met een oorspronkelijke looptijd van 1 jaar of minder ⁷.

Verplichtingen met een kredietvervangend karakter worden, ongeacht hun looptijd, in beginsel voor 100 % in het gewogen risicovolume opgenomen, onverminderd de mogelijkheid van een lagere weging ingevolge het statuut van de tegenpartij.

Onverminderd de eventuele verplichting tot het toepassen van waardecorrecties, worden *vorderingen ingevolge opgenomen lijnen* aan 100 % gewogen (onverminderd de mogelijkheid van een lagere weging ingevolge het statuut van de tegenpartij), tenzij de vordering van het eigen vermogen moet worden afgetrokken.

Aftrek van eigen vermogen is onder meer het geval voor :

- de door de cedent verstrekte financieringen die dienen te worden gekwalificeerd als zekerheidstelling ('credit enhancement') als gedefinieerd in de effectiseringsbeleidslijn van de Commissie ;
- door een kredietinstelling verstrekte financieringen die als achtergestelde vorderingen moeten gekwalificeerd in de zin van art. 14, § 4, 5°, van het eigenvermogensreglement ⁸.

2.4. Risicobeheer en rapportering

Van de kredietinstellingen die actief zijn inzake ABCP-programma's moet worden verwacht dat hun bedrijvigheid steunt op een gezond en voorzichtig kredietbeleid dat rekening houdt met de risico's verbonden aan dit soort activiteit. De Commissie publiceert in de loop van de volgende maanden een circulaire met algemene normen inzake kredietrisicobeheer en kredietopvolging ⁹. Deze normen zijn mutatis mutandis van toepassing op het ABCP-bedrijf. Waar in ABCP liquiditeitslijnen worden toegestaan door een derde kredietinstelling, verwacht de Commissie dat dit niet voor het volledige bedrag van de financiering van het vehikel door eenzelfde instelling gebeurt.

Tenslotte vraagt de Commissie dat de kredietinstellingen die liquiditeitslijnen in het kader van ABCP-programma's toestaan, haar zesmaandelijks rapporteren over het verloop van de transactie, en inzonderheid over de benuttingsgraad van de lijn en de evolutie van de kwaliteit van de te financieren/gefinancierde activa. De in concreto te rapporteren informatie zal worden afgesproken tussen de diensten van de Commissie en

⁷ M.a.w. het niet opgenomen deel van een kredietlijn met onbepaalde looptijd en met een opzegtermijn van bv. 3 maand, wordt ten bedrage van 50 % opgenomen in het gewogen risicovolume.

⁸ Bedoeld wordt de aftrek van achtergestelde vorderingen op financiële instellingen, andere dan instellingen waarin een deelneming wordt gehouden, voor het gedeelte van het totaal van dergelijke en andere eigen-vermogensinstrumenten dat 10 % van het eigen vermogen van de kredietinstelling overschrijdt.

⁹ Zie ook "Principles for the management of credit risk (draft consultative paper)", juli 1999, Baselcomité voor het banktoezicht.

COMMISSIE VOOR HET BANK- EN FINANCIEWEEZEN

de betrokken instelling, en kan gebeuren op basis van de informatie die de instelling periodiek over de transactie dient over te maken aan de ratingagentschappen.

Met hoogachting,

De Voorzitter,

J.-L. Duplat.